

DANES ⁰³

MAGASINET FOR GLOBALE DANSKERE

TEMA: AKADEMIA

10

MENINGSMÅLING

Hvilke partier ville udlandsdanskere stemme på ved folketingsvalget, hvis de havde stemmeret?

50

MOUSSA DIALLO

Historien om den dansk-malinesiske bassist, du kender fra Anne Linnet og Hanne Boel

46

UDSTATIONERING TIL MARS

Danske Christian Ohlendorff Knudsen bliver måske udvalgt til et hollandsk rumprojekt på Mars - uden returbillet...

Danes Worldwide

”MOR – KAN MAN DØ AF FORVIRRING?”

TEKST: MAIKEN SKEEM

Rigtig meget er i spil, når børn flytter med til et helt nyt land. Her beretter en skribent om sin tiårige søns udfordringer efter, at familien flyttede fra Myanmar til Frankrig.

”**R**o, renlighed og regelmæssighed – dét skal der til for at få et sundt og harmonisk barn.” Sundhedsplejerskens ord blev tåget ind i min hukommelse, da jeg for ti år siden fik min første søn. Da jeg fire år senere fik endnu en søn, kom nøjagtigt samme sætning ud af en anden sundhedsplejerskes mund. Måske husker jeg de tre magiske ord særligt godt, fordi jeg på det tidspunkt allerede var helt klar over, at de på ingen måder var dyder, som vores børn ville komme til at nyde godt af.

EN TROPISK HVERDAG

Jeg var gravid med min første søn i Cambodja. Han blev født på Riget, men otte uger senere var vi tilbage i en tropisk hverdag. I sin bæresele var han på flodsejlad og tempelvandring i 45 graders varme. Han småpludrede sig igennem seværdighederne og havde det faktisk fint nok med ikke at ligge hjemme på aktivitetstæppet. Når han virkede døsig af varmen, bestøvede jeg ham med koldt vand fra den blomstersprøjte, jeg også brugte til orkideerne. Vi flyttede hjem til Danmark, da han var et år – men efter otte år tilbage i en dansk rolig, renlig og regelmæssig hverdag, fik vi igen udlængsel og flyttede tilbage til Asien. Denne gang til Myanmar.

LYST, MOD OG TRO PÅ SIG SELV

Lillebror på fem var nu også med på eventyr. Han er, modsat sin storebror, i sit DNA konservativ til benet. Var han 15 år ældre, ville han være højtrangerende i Konservativ Ungdom. Det er jeg ikke et sekund i tvivl om. Han går helst altid i de samme sko, indtager aldrig noget eksotisk og ukendt og taler slet ikke til folk, som han ikke har set før. For ham var verden stor i Myanmar – alt for stor. Men efter nogle måneder skete der et lille mirakel i hans og vores liv: Den lidt forknytte dreng blomstrede op. Han spillede skuespil, sang og dansede foran publikum og kunne slet ikke få højre arm ned i timerne, fordi han havde så meget på hjerte, som han aldrig havde fået sagt. Hans androgyne engelsklærer, Kate – som han i lang tid hårdnakket hævdede var en mand – var i den grad gødning for hans lille tørkeramte sjæl.

UDSYN OG UDFORDRINGER

Lærerne og børnene i klassen var alle forskellige. De talte ikke samme sprog, spiste ikke samme mad, troede ikke på den samme Gud – og så slet ikke ens ud. Men de havde andre fællesnævner og et fællesskab, der gik på tværs af alt. Det var stort og rørende at være vidne til. At noget ikke er, som det plejer at være, og at

Gadeliv i Myanmars hovedstad, Rangoon.
Foto: Scanpix

forskelligheden kan være himmelråbende fantastisk – gav lillebror lyst, mod og tro på sig selv. For os forældre var det et synligt bevis på, at børn ikke kun vokser og næres af ro, renlighed og regelmæssighed. De næres også af udsyn, udfordringer og mangfoldighed. Af og til er små jordskælv nødvendige for at kunne tage kæmpe skridt.

KAOSPILOT I EGET LIV

For et halvt år siden flyttede familien til Frankrig. Lillebror græd af hjertet, da han skulle forlade Myanmar – hans andet fædreland. Et nyt sprog og en ny hverdag – igen! Var det rimeligt at byde ham? Ville han mon nu vende tilbage til de konservatives rækker? Ville forandringerne være for stor en mundfuld, og ville han nu forsøge at lukke sine grænser for fremmed indtrængning?

“

Han agerer kaospilot i sit eget lille liv. Spørgsmålene er adskillige: "Hvornår skal jeg til frokost? Hvornår skal jeg hentes? Hvem henter mig? Hvorfor henter du mig tidligere end i går?"

Eleverne i 0. klasse på den lokale franske folkeskole går i identisk tøj, leger de samme lege, og langt de fleste taler det samme sprog – fransk, som lillebror ikke forstår. Det er tydeligt, at han nu forsøger at få kontrol over sin egen hverdag. Han forsøger at være et skridt foran de grumme forandringer og skumle uforudsigeligheder, der ligger på lur efter ham rundt om alle hjørner på skolens gange. Han agerer kaospilot i sit eget lille liv. Spørgsmålene er adskillige: "Hvornår skal jeg til frokost? Hvornår skal jeg hentes? Hvem henter mig? Hvorfor henter du mig tidligere end i går?" Det store spørgsmål kom den anden dag, da jeg kom syv minutter for sent til afhentning og blev mødt af en grædende søn med et stort spørgsmål på læberne: "Mor – kan man egentlig dø af forvirring?"

ACCEPT, RUMMELIGHED OG TOLERANCE

Projektet ramte mit mellemgulv. Sundhedsplejerskens formaninger rungede højt og voldsomt i mit hoved. Er et liv, hvor børn skal bekymre sig om den slags, et ordentligt børneliv? Hyppige skift – dog renlighed – men absolut ingen ro og regelmæssighed, komplet uforudsigelighed, følelsen af at være anderledes og fremmed. Ville det ikke have været bedre at lade børnene blomstre i en – set herfra – mere homogen masse af danske børn i en dansk folkeskole? Måske. Men det lå bare ikke i mine børns kort. Derfor klammer jeg mig til det strå, der hedder *modgang gør stærk* og lever efter devisen, at det skaber kompetente og ansvarsfulde mennesker at bestige bjerge.

I det store regnestykke tror jeg på, at et barn, som ved, hvad det vil sige at føle sig anderledes, får et par plusser på overlevelses-kontoen, som kan indløses senere i livet. Plusser i form af empati og tro på sig selv og robusthed til at turde og kunne stå alene uden for mængden.

LÆRING, LEG OG LYKKE

Jeg har én gang set med egne øjne, at når sprogekoden først er knækket, så er der åbnet op for et børneliv med masser af læring, leg og lykke. Sejrsrusen over at have kæmpet og vundet er en ekstra bonus, som i den grad får børn til at vokse. Udfordringer er der og skal være der gennem hele livet. Og det skader formentlig ikke, at der også er et par sten, man skal rydde af vejen, når man er et lille menneske.

SE MENNESKET BAG

Jeg er desuden overbevist om, at det at vokse op omgivet af mangfoldighed skaber accept, rummelighed og tolerance – dyder, som er langt mere anvendelige nu og i fremtiden end ro, renlighed og regelmæssighed. Hvis vores børn, på den ene eller den anden måde, får redskaberne til at forstå og acceptere, at mennesker ikke er ens og ikke tænker ens, men i stedet lærer at se gennem, udenom og bort fra eksempelvis religiøse symboler og derved se mennesket bag – så er vi måske et skridt nærmere en mere tolerant verden. ●

MAIKEN SKEEM,

Journalist og kommunikationskonsulent
(www.maikenskeem.com).

Siden sommeren 2014 bosat i den franske landsby Pitegny 18 km fra Genève.

Tidligere boede Maiken Skeem med sin familie i Cambodja og Myanmar, hvor hun var kommunikationskonsulent for Folkekirkenes Nødhjælp og leverede artikler til bl.a. Kristeligt Dagblad.